

Giny op topsnelheid

Celsiusdochter Topspeed Giny verovert met roodfactor gen de stierenkaart

Vijf positief verervende zonen van vijf verschillende vaders. Dankzij die unieke prestatie krijgt Topspeed Giny internationaal steeds meer aanzien. Ze kreeg opnieuw et-kansen, maar haar proefstierpartners werden ingewisseld voor stieren met goede gezondheidsfokwaarden.

Het is eind oktober en onder een straffe noorderwind graast Topspeed Giny nog dag en nacht haar rantsoen bij elkaar. 'De koeien krijgen het hier niet cadeau', vertelt Giny's eigenaar Jan Wigboldus uit Garmerwolde en hij wijst naar het herfstgras. 'Het rantsoen bestaat uit honderd procent gras en wordt aange-

vuld met krachtvoer. We verwennen de koeien hier niet.' Nee, van een speciaal rantsoen voor de stiermoeders die de dertigkoppige veestapel bevat, is geen sprake.

Een flink aantal van de dieren stamt af van stammoeder Topspeed Giny. De zwartbonte dochter van Celsius krijgt steeds meer aanzien omdat inmiddels vijf roodbonte zonen van vijf verschillende vaders met hoge fokwaarden voor

benen en eiwit in de indexlijsten staan. Waarschijnlijk blijft het daar niet bij, omdat ook in Duitsland en Nieuw-Zeeland zonen van haar werden ingezet.

Proefstieren als stiervader

Achter het prefix Topspeed gingen oorspronkelijk de holsteinpioniers Theo Griffioen en Peter Chardon schuil. In de jaren negentig kochten zij hooggeïndexeerde proefstierdochters van stieren zoals Jabot, Labelle en Celsius om ze vervolgens veelvuldig voor et te benutten. 'Daarbij zijn alle combinaties gemaakt waarover nu met afschuw wordt gesproken', vertelt Jan Wigboldus, die zich met enkele roodfactorieren mengde bij het duo Chardon en Griffioen en later het prefix overnam. 'We maakten paringen waar de markt om vroeg; we fokten op

productie-indexen. We spoelden hoge-indexkoeien en -pinken met de proefstieren met de hoogste verwachtingswaarde. Achteraf kun je zeggen dat deze werkwijze bij zwartbont niet zo succesvol was, maar wanneer je nu de roodbonte stierenkaart bekijkt, zie je dat de inzet van proefstieren als generatievader daar wel werkte. Topspeed Gogo was de proefstier met de hoogste verwachtingswaarde van zijn jaargang op basis van inet. Je kunt nu alleen maar constateren dat hij die verwachtingen meer dan waarmaakt.'

Gogo is een roodbonte zoon van Giny en de stier Eldorado, een Heide Gene B-zoon uit de familie van High Sights Rotate Lilly. Gogo is een laatrijpe stier en staat hoog in de dps-lijst. Helaas resteert er van Gogo nauwelijks sperma, zodat hij alleen als stiervader kansen krijgt. 'Ik denk dat er in totaal 25 Gogozonen getest worden', vertelt foktechnisch medewerker van HG Henk Verhey. 'Gogo had de pech dat hij in de wachtstal in Beilen stond toen daar ibr uitbrak en dat hij cvm-drager bleek. Dat waren twee handicaps te veel en de redenen waarom hij is afgevoerd.'

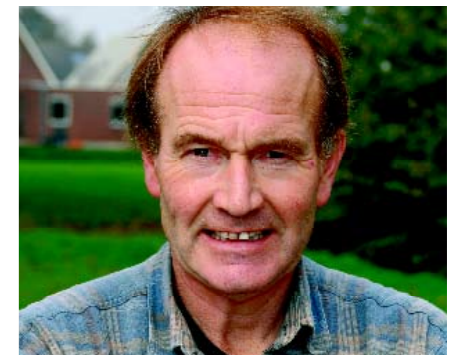
Gogo is geboren bij Wigboldus, maar Henk Verhey contracteerde Giny al als pink toen ze nog in de stal van haar fokker Jan Alferink uit Haarle stond. 'Kort na de ontwikkeling van de roodfactortest zijn we op zoek gegaan naar hooggeïndexeerde pinken die mogelijk drager waren van de roodfactor. Giny was een Cel-

sius uit een met 82 punten ingeschreven, hoogproductieve Sunny Boydochter uit een rode Endorsergrootmoeder. Dat was interessant.'

Toen Alferink zijn veestapel besloot te verkopen, kocht Jan Wigboldus op basis van afstamming en index Giny als melkgevende vaars. 'Giny had op zwartbontbasis een hoge fokwaarde, en omgerekend naar roodbont helemaal. Ik zag er wel markt voor', legt Wigboldus zijn aankoop uit. Giny stelde niet teleur en dankzij een eerste lijst van 372 dagen met 9404 4,69 3,73 en een lactatiewaarde van 121 kreeg ze een hoge fokwaarde. Na haar tweede afkalving kreeg ze 85 punten en werd ze gespoeld. 'Ze heeft nooit verzaakt', aldus Wigboldus, die tijdens 'de eerste speelronde' 135 embryo's won van onder meer Lima, Zandstar, Cocktail 17, Ferdinand en Jerom. 'We spoelden voor de markt en verkochten alle goedkwaliteitembryo's.'

Typische blik in de ogen

De eerste et-ronde bracht de stieren Gogo, Laarman (v. Cocktail 17), Oklahoma (v. Lima), Orlando (v. Ferdinand) en Jatra (v. Jerom). Aan de vrouwelijke kant groeide een van de embryo's, met als vader Almere Pablo, in de stal van Herman, Hermien en Ton Willems in Haarle uit tot de koe Giny 3. Zij staat nog altijd hoog in het klassement met koe-indexen dankzij een lijst van onder meer 3.00 305 10.011 5,42 4,18 en een lactatiewaarde van 133. 'We spoelen haar nog steeds, elk embryo kunnen we nog verkopen', vertelt Hermien Willems-Hunne-man over de met 86 punten ingeschreven Giny 3. In eigen stal lopen nakomelingen van Jusaba Lex, Taco, Tribute en de laatste et-sessies zijn van Lichtblik, Classic en Elayo. 'In Duitsland krijgt een Jeromzoon een index en in Nederland heeft elke ki een Classiczoon', vertelt Hermien trots. 'Giny is een echte produc-

Jan Wigboldus: 'Ik fok waar de markt om vraagt'

tiekoe en dat zie je ook bij haar nakomelingen. Daarnaast herken ik de Ginykoeien aan de uitdrukking in de ogen. Die typische blik, die zie je bij alle Giny's terug.'

Omdat Topspeed Giny's fokwaarde dankzij haar vele nakomelingen steeds betrouwbaarder bleek en onveranderd hoog bleef, startte Wigboldus een tweede et-ronde. Giny's exterieurscore was als vierdekalfskoe inmiddels verhoogd tot 89 punten. Van Stadel, Jordan, Lightblik en Classic werden meer dan vijftig embryo's gewonnen en als elfjarige is Giny nu weer drachtig van Elayo. In de jongveestal lopen fraaie zwart- en roodbonte pinken van Classic en recent kalfde een beloftevolle roodbonte Stadelvaars af.

In hoeverre past Stadel, een bewezen maar oudere stier, nog in het Topspeed-concept? Jan Wigboldus haalt de schouders op. 'De markt vraagt nu totaal andere dieren dan tien jaar geleden. Eerst was het productie, toen exterieur en nu zijn het gezondheidskenmerken die belangrijk zijn. Maar het veranderen van fokdoel op papier is heel wat anders dan veranderen van fokdoel in de stal. Daar ben je zo een aantal jaren mee bezig. Secundaire kenmerken vragen om andere stieren, andere koeien en een ander selectiebeleid. Je moet proberen interessant te blijven voor de markt, want voor je het weet, prijs je jezelf uit de markt.' Of de verlegde fokkoers nieuwe kansen biedt voor Topspeed Giny is de vraag. 'We benutten nu met name de nakomelingen van Giny. Zonder uitzondering blinken ze uit in beenwerk en gehalten', aldus Henk Verhey. 'Giny heeft zelf een goede reputatie. Gezien haar staat van dienst kun je je achteraf zelfs afvragen of we misschien een aantal zwartbonte stieren van haar hadden moeten testen.'

Jaap van der Knaap

Topspeed Giny en haar Stadel dochter Topspeed Gaby

